

Casa Tambor (CPV)

Gebouwen

“Kennen jullie het tv-programma *Helemaal het einde?* Als jullie in Kaapverdië zijn, moeten jullie bij Casa Tambor langs!” Wij hebben geen idee. We zijn al te lang onderweg om het Nederlandse programma te kennen. Susan, de nicht van Ivar, legt uit: “Het programma volgt vier Nederlandse families die zich een jaar lang moeten redden in Kaapverdië. De families Beerens en Molenaar hebben samen een soort resort gebouwd met lokaal beschikbare, gerecyclede materialen.” Dat klinkt veelbelovend.

Casa Tambor blijkt op het eiland Sao Vicente te zijn, net buiten de hoofdstad Mindelo. Dat ligt mooi op onze route richting Brazilië. Omdat de noordoostpassaatwind zo constant is, kunnen we van Sal vertrekken wanneer we willen. Na een rustige tocht met de wind in de rug, valt de volgende dag ons anker al in de baai van Mindelo.

Verrassing aan boord

Via via leggen we contact met een van de families, de Molenaars. Fleur en Ocke zijn net zo enthousiast over onze reis en missie als wij over hun project. Ze komen daarom graag een kijkje nemen aan boord. Terwijl Fleur en Ocke in onze kajak van de dinghy-steiger naar de boot peddelen, worden ze gevolgd door een complete cameraploeg. “Misschien komen jullie in de uitzending”, lachen Fleur en Ocke. Voor hen is het al routine geworden, voor ons is het nog even wennen. Als we ideeën uitwisselen om Casa Tambor nog duurzamer te maken, voelen we ons weer op ons gemak. We laten Fleur en Ocke zien waar we zijn geweest en welke duurzame oplossing we hebben beschreven. “Zijn plastic-opruimacties wat voor jullie? Bijvoorbeeld in combinatie met wandel- of fietstochten?” vraagt Ivar. “Ja, bijvoorbeeld met de schoolkinderen die op bezoek komen!”, reageert Fleur enthousiast, terwijl de cameraploeg alles vastlegt.

Recycling als bouwoplossing

Later die week zijn de rollen omgedraaid en gaan wij bij Casa Tambor langs. De families Molenaar en Beerens hebben enkele kilometers buiten Mindelo een droog stuk grond ter beschikking gekregen met de opdracht er wat van te maken. In slechts zes maanden hebben ze een unieke verblijfsplek gecreëerd. Ocke geeft ons een rondleiding over het terrein. "Omdat we goed met de natuur willen omgaan en een beperkt budget hebben, zijn we meesters in recyclen geworden!", lacht Ocke. Dat is te zien. Hun huis en de bar zijn van zeecontainers gemaakt, de gastenverblijven en stoelen van oliedrums en voor bedden en omheiningen zijn pallets gebruikt. Zelfs in de naamkeuze komt de recyclinggedachte terug: "Tambor is een ander woord voor oliedrum", verklaart Ocke.

Elke hoek is versierd met schilderijen. Zo siert een portret van de bekende Kaapverdiaanse zangeres Cesária Évora de bar. "Lokale kunstenaars hebben de gebouwen beschilderd", legt Fleur uit. "We wilden een unieke plek maken, waar zowel buitenlanders als Kaapverdianen graag komen." Terloops laten ze zien welke mooie dingen mogelijk zijn met materiaal dat al op het eiland is. We zijn onder de indruk van de vele toepassingen die de families hebben gevonden om materialen te hergebruiken, en hoe fraai Casa Tambor is geworden.

Tegeltjes van afvalplastic zetten

"Hebben jullie ervaring met tegels zetten?", vraagt Ocke. "Nou, dat hebben we nog nooit gedaan, dus we denken wel dat we het kunnen", knipoogt Ivar, Pippi Langkous citerend. Ocke weet het te waarderen. Een hands-on, ondernemende mentaliteit kenmerkt de Molenaars en komt hier goed van pas. "We hebben nog een tegelklusje, laten we dat samen doen", stelt Ocke voor. Niet veel later is een witte muur voorzien van een kleurige laag tegels. "Best mooi geworden jongens!", complimenteert Fleur het resultaat van ons amateurs. "Maar weten jullie dat deze tegels heel bijzonder zijn?", vervolgt ze. "Ze zijn gemaakt van plastic dat op de Kaapverdise eilanden zwerft. Een fabriekje op het buureiland maakt ze en wij zijn de eerste klanten!", verklaart Fleur met enige trots. "Daar moeten we langs", roept Floris enthousiast.

Een pittige wandeling

We besluiten een dagtrip te maken naar buureiland Santo Antão om de plastictegelfabriek te bezoeken. Aangezien er geen geschikte haven of ankerplaats voor onze boot is, nemen we de veerboot. "Hé, het is de Oost-Vlieland, die vroeger de Waddenzee overstak!", roept Ivar uit als we aan boord gaan. De oude naam is nog steeds zichtbaar. De veer, die hier een tweede leven heeft gevonden, brengt ons in een uur naar Santo Antão. Daar vinden we een busje dat ons vlakbij de top van een bergketen brengt. Al gauw hebben we een adembenemend uitzicht over het eiland en de kust. Moederziel alleen wandelen we de steile bergen omlaag, telkens weer verrast door een ander spectaculair uitzicht. Na een paar uur naderen we een vallei en duikt het pad steil omlaag. Onze spieren en knieën zijn duidelijk niet meer gewend aan dit soort outdoor-uitdagingen. Maar de mooie vallei met veel mango- en bananenbomen doet ons de pijn vergeten. En dan eindelijk, aan het einde van het pad, zien we *Azulejos MT*, de plastictegelfabriek.

Tegeltjeswijsheid

We krijgen een rondleiding door de kleine fabriek en zien hoe plastic flessen op kleur worden gesorteerd en versnipperd. Vervolgens gaan ze in een mal en worden ze verhit. Door verschillende soorten kleuren plasticsnippers samen te voegen, kunnen ze tegels in een bonte mix van kleuren maken. Dan spreken we de Nederlands-Kaapverdische oprichtster Maria Teresa Segredo. Aan de telefoon, uit Nederland. Waarom heeft ze de fabriek opgezet? "Ik wilde iets doen aan de plasticvervuiling op de eilanden en in zee. Met het plastic kon vast iets anders worden gemaakt. Zo kwam ik op het idee om rondslingerende petflessen als grondstof voor tegels te gebruiken." Maria Teresa is pas net begonnen, maar de eilandbewoners weten de fabriek al te vinden. En dat is maar goed ook, want er zijn wel tien plastic flessen nodig voor elke tegel. Maria Teresa vat haar concept trots samen: "Het eiland wordt opgeruimd, er komt geen plastic in de voedselketen en we hoeven geen tegels meer te importeren." Dat is nog eens tegeltjeswijsheid!

Lokaal hergebruik

Terug aan boord plakken we een plastictegel die we cadeau hebben kregen aan de wand van ons badkamertje. Het is een aandenken aan dit slimme idee uit Kaapverdië én ter inspiratie voor iedereen die langskomt. Het toont een van de vele manieren waarop we lokaal beschikbare materialen kunnen hergebruiken, bijvoorbeeld voor betegeling. Of voor hele gebouwen, zoals bij Casa Tambor. Daarmee verminderen we niet alleen afval, maar ook grondstofgebruik en transport!